

Üniversitesi	: İstanbul Kültür Üniversitesi
Enstitüsü	: Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Anabilim Dalı	: Türk Dili ve Edebiyatı
Programı	: Türk Dili ve Edebiyatı
Tez Danışmanı	: Dr.Öğr.Üyesi KAYHAN ŞAHAN
Tez Türü ve Tarihi	: Yüksek lisans – 2019

ÖZET

SİNEMAYA YAKLAŞAN TÜRK ROMANINDA EDİMSÖZLERİN VARLIĞI

CEM KESER

Tez çalışmasında görsel bir sanat olan sinemanın edebiyatla olan ilişkisi anlatılmaya çalışılmıştır. Çalışmada İngiliz dilbilimci-filozof Austin'in ortaya koyup Searle'ün geliştirdiği söz edimleri kuramı referans alınıp Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun *Sodom ve Gomore*, Sabahattin Ali'nin *Kuyucaklı Yusuf*, Yusuf Atılgan'ın *Aylak Adam*, Orhan Pamuk'un *Kırmızı Saçlı Kadın* ve Oğuz Atay'ın *Tehlikeli Oyunlar* adlı romanlarındaki söz edimleri incelemesi yapılmıştır. Söz edimlerinin Türkçe romanı sinema söylemine yakınlaştıran bir basamak olduğunu belirtmeyi denediğimiz çalışmamızda, adı geçen bu romanlardaki tümce düzeyindeki söz edimlerini, kuramın geliştiricisi John Searle'ün yaptığı edimsöz tasnifini kullanıp cümleleri ve bağlı bulunduğu edimsöz grubunu içeren tablolar yardımıyla göstermeye çalıştık. İncelediğimiz materyal roman, romanla ilişki kurulmak istenen sanat dalı da sinema olduğu için hem romanın tarihsel gelişimi hem de sinemanın Türkiye'deki gelişimi ile ilgili önemli noktaları hakkında bilgi vermeye çalıştık.

Anahtar kelimeler: Austin, Searle, Söz edimleri, Edimsözler, Levent Aysever, Chomsky, Saussure

University : T.C İstanbul Kültür University
Institute : Institute of Graduate Education
Department :Turkish Language and Literature
Programme :Turkish Language and Literature
Supervisor : Dr. Asistant Prof. KAYHAN ŞAHAN
Degree Awarded and Date : MA – July 2019

ABSTRACT

This thesis aims to describe relation of literature and cinema in Turkey. The work uses speech act theory which was first put forward by British philosopher J. L. Austin and then developed by John Searle and examines Yakup Kadri Karaosmanoglu's *Sodom ve Gomore*, Sabahattin Ali's *Kuyucaklı Yusuf*, Yusuf Atılgan's *Aylak Adam*, Orhan Pamuk's *Kırmızı Saçlı Kadın* and Oguz Atay's *Tehlikeli Oyunlar* in terms of speech acts.

Our goal is to show that speech acts are a step to approximate Turkish novel to a cinematic language. In the practical part of the thesis we will consider John Searle's speech act classification and we will visualize sentences and illocutions to which they are related. Since we examine novels in their relations to cinema both arts' historical developments also took part in the thesis.

Key words: Austin, Searle, Speech acts, Illocutions, Levent Aysever, Chomsky, Saussure